

 Srdečně Vás zveme na **slavnostní koncert České lékařské akademie a Národní galerie v Praze** pořádány **pod záštitou prezidenta České republiky Václava Klause a předsedy vlády České republiky Jana Fischera** dne 20. března 2010 v 19,30 hodin v Klášteře sv. Anežky České v Praze.

Představení obrazu ze sbírky NG v Praze:
 Pohled kunsthistorický – PhDr. Olga Uhrová
 Pohled lékařský – prof. MUDr. Miloš Grim, DrSc., FCMA

PRAGA CAMERATA
 Dirigent **Pavel Hůla**
 Violoncello **Martin Sedlák**

Program **Edvard Grieg** – Suita Holberg „ve starém stylu“, op. 40
Antonín Dvořák – Klid lesa, op. 68 pro violoncello a smyčce | Rondo g moll, op. 94 pro violoncello a smyčce
Franz Schubert – Smyčcový kvartet č. 14 d moll D. 810 „Smrt a dívka“

Po skončení slavnostního koncertu jste srdečně zváni na číši vína.

Vstupenky v hodnotě 1000,- Kč (pro členy US ČR a IA ČR sleva 75%) lze zakoupit u České lékařské akademie, Řehořova 10, 130 00 Praha 3, tel. 608 864 645, e-mail: cla@medical-academy.cz. Kapacita sálu je omezena, proto doporučujeme včasné zakoupení vstupenek. Vstupenka na slavnostní koncert zároveň opravňuje držitele k bezplatné prohlídce expozice středověkého umění v Anežském klášteře od 18:30 do 19:30 v den konání koncertu.

Partner ČIA:

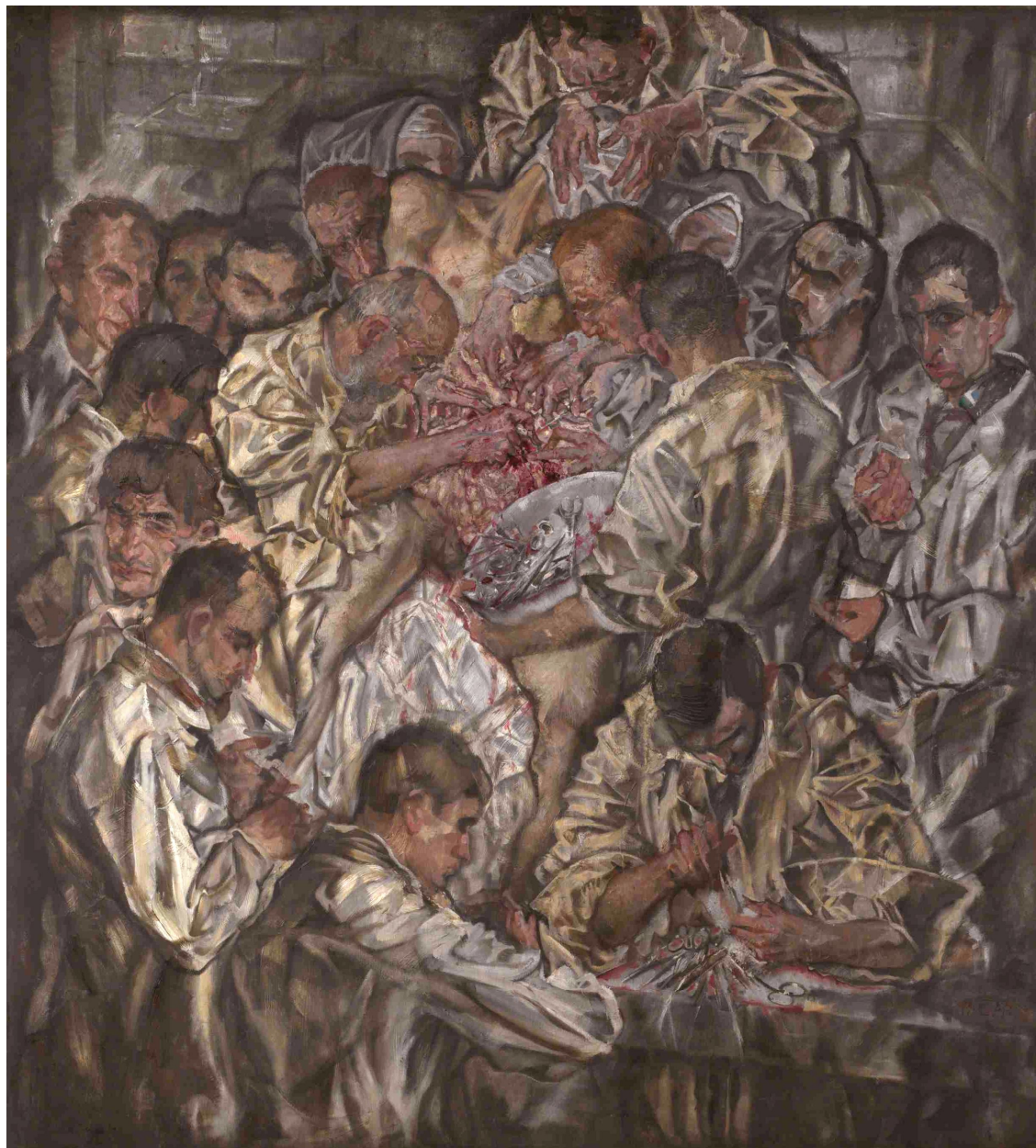
Max Oppenheimer (1885 – 1954)

Max Oppenheimer (MOPP) se narodil r. 1885 ve Vídni, kde začal studovat malířství (1900 – 1903). V letech 1903 – 1908 pokračoval ve studiu v Praze. V r. 1908 se připojil ke skupině Osma. Po návratu do Vídně byl v kontaktu s Oskarem Kokoschkou a Egonem Schielem, ovlivňovali se navzájem. Od r. 1915 žil ve Švýcarsku a pohyboval se mezi Berlínem, Mnichovem a Vídní. V r. 1932 byly jeho obrazy v Německu zabaveny a vystaveny na výstavě zvrhlého umění v Mnichově v r. 1937. V r. 1939 odešel do USA, kde v r. 1954 zemřel. Proslavil se psychologickými portréty řady svých současníků. Vrcholem jeho tvorby je glorifikace hudby a hudebníků v monumentálním obraze Orchestr (1921-1923). V r. 1914 vystavoval v Rudolfinu s Deutsch-böhmischer Künstlerbund a z této výstavy byl německým odborem Moderní galerie zakoupen jeho obraz Operace spolu s Klimtovým obrazem Panna.

Obraz Maxe Oppenheimera Operace z pohledu lékařského

Obraz Operace (1912), olej, plátno, 165 x 150 NG v Praze

Z lékařského hlediska, nemá obraz Operace všechny náležitosti operačního výkonu. Odehrává se v úzkém prostoru ukončeném zděnou stěnou. Je to spíše sklep než operační sál. Není zde osvětlení, nikdo nevrhá stín. Sedmnáct postav je seskupeno okolo ležícího těla. Mají na sobě pomačkané bílé pláště. Jejich vlasy nejsou zakryty s výjimkou dvou řadových sester.

Operující nemají rukavice, které v chirurgii byly používány řadu let před vznikem obrazu. Pracují holýma rukama se zakrvácenými prsty a s minimem nástrojů. Do preparačního pole zasahuje i ruka řadové sestry, která stojí za zády operujícího.

Pacient není zakryt rouškami. Překryta je pouze hlava, ale rouška je na ní pouze přidržována a nikdo na ní nekape éter nebo chloroform. Je to výkon bez narkózy. Operovaný je tedy v bezvědomí, nebo je to už pitva. Někteří okolostojící sledují činnost operatérů, jiní se obracejí k divákovi jakoby s otázkou, co na to všechno říká. Takhle bývalo někdy prezentováno i theatrum anatomicum.

Břišní dutina je otevřená a na povrch se vyklenují střevní kličky se svými závěsy. Postava vpředu sonduje, prohlíží a posuzuje útvar vyjmutý asi z břišní dutiny. Jako anatom oceňuji zřetelně vymezený reliéf trigonum colli laterale a přesné znázornění dvou míst začátku m. sternocleidomastoideus. Tento sval je ale příliš napnutý, a to lze interpretovat i jako pokus operovaného vzepřít se výkonu, který odmítá. Pak by ruce spočívající na jeho hlavě nepřidržovaly roušku, ale znehybňovaly operovaného.

Lze tedy konstatovat, že znázorněná scéna neobsahuje reálie, které by dovolovaly interpretaci předváděného výkonu jako skutečnou operaci. Této víceznačnosti odpovídá i formální členění plochy obrazu, kde dominují bílé pláště modelované do bohatého reliéfu, jako bychom se dívali ne z jednoho, ale hned z několika úhlů najednou. V tomto smyslu je forma v souladu s obsahem.

Soudím proto, že autorovi nešlo o zachycení konkrétního lékařského výkonu. Lékařská tematika mu spíše byla jen záminkou pro sdělení, které aspiruje na obecnější platnost. Pochmurným obrazem jakési operace ve tmavém uzavřeném prostoru usiloval navodit určité asociace. Nabídl pohled na dramatický akt, v němž jde o bytí pacienta. Co bude následovat? Zánik nebo uzdravení?

Navozená atmosféra vyvolává pocity úzkosti. Z dobového kontextu vyplývá, že autor chtěl něco říci o stavu společnosti, která nefunguje jak by měla a musí být operována. Pacientem je tedy společnost, která je rozpitvávána a posuzována. Radikálním řezem má být přezkoumáno její hodnotové schéma.

V tomto smyslu vystavený obraz chápu a oceňuji, ale z pohledu medicínského rozhodně nejde o výtvarný dílo, které by lékařské téma uchopilo za jeho pozitivní aspekty.

M.G. 20. 3. 2010